

LIBRIS

We know
books

Jane Austen

MÂNDRIE ȘI PREJUDECATĂ

Traducere din limba engleză de

Miruna Andriescu

Librex Publishing
București, 2023

Capitolul I

Eun adevăr universal recunoscut că un burlac înzestrat cu o avere frumoasă are nevoie de o soție. Oricât de puțin cunoscute ar fi sentimentele sau concepțiile unui astfel de bărbat atunci când vine prima oară într-un loc, acest adevăr e atât de adânc întipărit în mințile familiilor din vecinătate, încât burlacul e socotit proprietatea de drept a uneia sau alteia dintre fiicele lor.

— Dragă domnule Bennet, îi spuse soția sa într-o bună zi, ai aflat că Netherfield Park a fost, în sfârșit, închiriat?

Domnul Bennet răspunse că nu a aflat.

— Dar așa e, îi răspunse ea. Doamna Long tocmai a fost pe la noi și mi-a povestit totul. Domnul Bennet nu răspunse.

— Nu vrei să știi cine l-a închiriat? strigă nerăbdătoare soția sa.

— Dumneata vrei neapărat să mi-o spui și eu n-am nimic împotriva să aflu. Această invitație a fost de ajuns.

— Ei bine, dragul meu, trebuie să știi că doamna Long zice că Netherfield a fost închiriat de un tânăr putred de bogat, din nordul Angliei; că a sosit luni într-un cupeu cu patru cai ca să vadă locul și a fost atât de încântat, că s-a și învoit cu domnul Morris de îndată; că va intra în posesia lui înainte de Sfântul Mihail și câțiva dintre servitorii săi vor veni acolo până la sfârșitul săptămânii viitoare.

LIBRIS

We know
books

- Cum îl cheamă?
- Bingley.
- E însurat sau burlac?
- Ah! E burlac, dragul meu, desigur! Burlac și putred de bogat; are un venit de patru sau cinci mii pe an. E minunat pentru fetele noastre!
- Cum așa? Ce le privește asta?
- Dragul meu Bennet, îi răspunse soția, de ce ești atât de obositor? Îți dai seama că mă gândesc c-o să se căsătorească cu una dintre ele.
- În acest scop se stabilește aici?
- Scop? Cum poți spune ceva atât de absurd? Dar este foarte posibil să se îndrăgostească de una dintre ele și de aceea trebuie să-i faci o vizită imediat ce va sosi.
- Nu văd cu ce prilej. Dumneata și fetele puteți merge sau le poți trimite singure, ceea ce ar fi încă și mai bine, deoarece, cum ești tot atât de frumoasă ca oricare dintre ele, s-ar putea ca domnul Bingley să te placă pe tine cel mai mult.
- Dragul meu, mă măgulești! Desigur, am fost și eu frumoasă, dar nu pretind că așa mai fi cine știe ce acum. Când o femeie are cinci fete mari, trebuie să nu se mai gândească la propria frumusețe.
- Adesea, în astfel de cazuri, o femeie nu prea mai are cine știe ce frumusețe la care să se gândească.
- Dar, dragul meu, trebuie să-i faci neapărat o vizită domnului Bingley când vom fi vecini.
- Îmi ceri mai mult decât îți pot promite, crede-mă.
- Dar gândește-te la ficele dumitale! Gândește-te numai ce situație ar fi pentru una dintre ele! Sir William și lady Lucas sunt hotărâți să se ducă doar cu scopul acesta; știi bine că de obicei nu fac vizite nou-veniților. Chiar trebuie să te duci, pentru că, dacă dumneata nu te vei duce, nouă ne va fi imposibil să-l vizităm.
- Îți faci prea multe griji, crede-mă. Domnul Bingley se va bucura mult să vă vadă; îi voi trimite prin dumneata câteva rânduri și-l voi asigura de consimțământul meu

din inimă să se căsătorească cu oricare dintre fetele mele care îi va plăcea; totuși, trebuie să pun o vorbă bună pentru mica mea Lizzy.

— Nu vreau să faci asta. Lizzy nu e cu nimic mai bună decât celelalte și sunt convinsă că nu-i nici pe jumătate frumoasă ca Jane, nici pe jumătate plină de veselie ca Lydia. Dumneata însă o preferi totdeauna pe ea.

— Niciuna dintre ele nu prea are cu ce să se laude, răspuse domnul Bennet. Sunt toate prostuțe și ignorante, la fel ca alte fete, dar Lizzy e nițel mai isteasă decât surorile ei.

— Domnule Bennet, cum poți spune așa ceva despre copiii dumitale? Îți face plăcere să mă contrazici. Nu-mi cruți deloc nervii.

— Te înșeli, scumpa mea. Îți respect foarte mult nervii. Sunt vechile mele cunoștințe. Te aud vorbind despre ei cu respect de cel puțin douăzeci de ani.

— Ah, nu știi cât sufăr!

— Sper însă că-ți vei reveni și că vei trăi să vezi mulți tineri domni cu un venit de patru mii pe an instalându-se prin vecini.

— Nu ne-ar ajuta cu nimic nici de-ar veni douăzeci, dacă nu vrei să-i vizitezi!

— Contează pe mine, scumpa mea! Când vor fi douăzeci, îi voi vizita pe toți.

Domnul Bennet îmbina foarte ciudat agerimea, sarcasmul, reținerea și capriciul, încât douăzeci și trei de ani de viață conjugală au fost prea puțini pentru soția sa ca să-i înțeleagă firea. Firea ei nu era atât de greu de descifrat. Era o femeie cu o capacitate redusă de înțelegere, prea puține cunoștințe și o dispoziție instabilă. Când era nemulțumită, își închipuia că este nervoasă. Scopul vieții ei era să-și mărite fetele; plăcerea ei erau vizitele și noutățile.

Capitolul 2

Domnul Bennet a fost printre primii care s-au dus la domnul Bingley. Avusese mereu de gând să-l viziteze, deși până în ultima clipă îi tot spusese soției sale că nu se va duce; și, până în seara respectivă, ea nu știuse nimic. Atunci s-a aflat totul după cum urmează. Văzându-și cea de-a doua fiică ocupată cu împodobitul unei pălării, domnul Bennet i se adresă deodată astfel:

— Sper să-i placă domnului Bingley, Lizzy.

— Nu avem de unde ști *ce anume* îi place domnului Bingley, răspunse mama cu ciudă, fiindcă nu-i putem face o vizită.

— Mamă, spuse Elizabeth, uiți că-l vom întâlni la reuniuni și că doamna Long a promis să ni-l prezinte.

— Nu cred că doamna Long va face asta. Are și ea două nepoate. E o femeie egoistă, falsă, nu mă bazez pe ea.

— Nici eu, spuse domnul Bennet, și mă bucur că nu vei avea nevoie de serviciile ei.

Doamna Bennet hotărî să nu-i răspundă; dar, nereușind să se abțină, începu să o certe pe una dintre fete.

— Încetează cu tusea asta, Kitty, pentru numele lui Dumnezeu! Ai puțină milă de nervii mei! Mi-i distrugi.

— Kitty nu-și controlează tusea, spuse tatăl. Tușește când nu trebuie.

— Nu tușesc de plăcere, spuse Kitty supărată.
— Când e următorul tău bal, Lizzy?
— De mâine în două săptămâni.
— Da, așa e, întări mama. Doamna Long nu se va întoarce decât în ajun, așa că-i va fi imposibil să ni-l prezinte, pentru că nu-l va cunoaște nici ea.

— Atunci, draga mea, s-ar putea să ai un avantaj față de prietena dumitale și să i-l prezinți dumneata ei.

— Imposibil, domnule Bennet, imposibil, dacă eu însămi nu-l cunosc. De ce mă tot necăjești?

— Îți prețuiesc scepticismul. O cunoștință de două săptămâni înseamnă foarte puțin, ce-i drept. Nu poți cunoaște cu adevărat un om doar în două săptămâni. Dar, dacă *noi* nu îndrăznim, altcineva o va face; și, la urma urmei, doamna Long și nepoatele sale trebuie să-și încerce și ele norocul; de aceea, cum domnia sa va considera faptul că renunți să-ți faci acest serviciu drept un act de bunătate, mă voi ocupa chiar eu de asta.

Fetele își priviră tatăl încremenite. Doamna Bennet spuse numai: „Prostii, prostii!”

— Care poate fi sensul acestei exclamații apăsate? strigă el. Crezi că o prezentare formală și importanța ei sunt o prostie? Nu prea pot fi de acord cu dumneata în privința asta. Tu ce spui, Mary? Tu ești o domnișoară cu idei profunde, știu, citești cărți importante și scoți citate din ele.

Mary ar fi dorit să spună ceva sclipitor, dar nu știu ce.

— Până ce Mary își pune ideile în ordine, continuă el, să revenim la domnul Bingley.

— M-am săturat de domnul Bingley! strigă soția lui.

— Îmi pare rău să aud *asta*, dar de ce nu mi-ai spus-o mai înainte? Dacă aș fi știut măcar atâta lucru azi-dimineață, cu siguranță nu l-aș fi vizitat. Ce ghinion! Dar, cum i-am făcut într-adevăr această vizită, nu mai avem cum să evităm să-l cunoașteți.

Să le uimească pe doamne era exact ceea ce urmărise; uimirea doamnei Bennet o depășea probabil pe a tuturor, deși,

după prima izbucnire de bucurie, ea susținu că se așteptase mereu la asta.

— Ce bun ai fost, dragul meu Bennet! Știam eu că te voi convinge până la urmă. Eram sigură că-ți iubești fetele prea mult ca să neglijezi să-l cunoaștem. Ce mă bucur! Și ce mai glumă, să te fi dus azi-dimineață și să nu spui nimic până acum!

— Acum, Kitty, poți tuși cât ai chef, spuse domnul Bennet și, rostind aceste vorbe, ieși din încăpere, obosit de entuziasmul soției sale.

— Ce tată extraordinar aveți, fetelor! spuse ea, după ce se închise ușa. Nu știu cum i-ați putea mulțumi destul pentru bunătatea lui; ca și mie, de altfel. La vârsta noastră, vă spun eu că nu e prea plăcut să-ți faci mereu cunoștințe noi; de dragul vostru însă am face orice! Lydia, draga mea, deși ești cea mai mică, aș zice că domnul Bingley va dansa cu tine la balul următor.

— Ah! zise Lydia apăsător, nu mă tem. Deși *sunt* cea mai mică, sunt cea mai înaltă.

Și-au petrecut restul serii întrebându-se cât de repede va întoarce domnul Bingley vizita domnului Bennet și plănuiind când să-l invite la cină.

Capitolul 3

Toate întrebările despre domnul Bingley pe care le-a putut pune doamna Bennet, cu ajutorul celor cinci fice ale sale, n-au fost de ajuns pentru a-i smulge soțului său o descriere satisfăcătoare a acestuia. L-au atacat în fel și chip – cu întrebări directe, cu insinuări istețe și presupuneri ocolite –, dar el le-a ocolit toată dibăcia și, până la urmă, au fost silite să accepte amănunte de la vecina lor, lady Lucas, care le aflase la rândul ei de la alții. Portretul făcut de aceasta era întru totul favorabil. Sir William fusese încântat de el. Domnul Bingley era destul de tânăr, minunat de chipeș, foarte simpatic și — mai presus de toate — avea intenția să vină la următoarea reuniune împreună cu un grup mare de prieteni. Era absolut încântător! Să îndrăgești dansul era un pas sigur către a te îndrăgosti, iar inima domnului Bingley dădea naștere unor speranțe extrem de însuflețite.

— Dacă mi-aș putea vedea una dintre fete stabilită la Netherfield și fericită, îi spusese doamna Bennet soțului său, iar pe toate celelalte cu partide la fel de bune, nu mi-aș mai dori nimic pe lumea asta.

După câteva zile, domnul Bingley întoarse vizita domnului Bennet și stătu cu el în bibliotecă vreo zece minute. Sperase să le poată vedea pe tinerele domnișoare, fiindcă auzise multe laude la adresa frumuseții lor; dar îl văzu numai

LIBRIS

We know
books

pe tată. Doamnele au fost mai norocoase, având avantajul să constate de la o fereastră de la etaj că tânărul purta o haină albastră și călărea pe un cal negru.

Curând după aceasta, i-a fost trimisă o invitație la masă, iar doamna Bennet plănuise deja un meniu care să facă cinste renumelui ei de gospodină, când veni un răspuns care amâna totul. Domnul Bingley era nevoit să meargă în oraș în ziua următoare și, ca atare, nu putea să accepte onoarea ce i se făcuse etc. Doamna Bennet a fost destul de nedumerită. Nu-și putea închipui ce treburi avea el la oraș, atât de curând după ce sosise în Hertfordshire; și începu să se teamă că poate domnul Bingley avea să zboare mereu din loc în loc și să nu se stabilească nicio-dată la Netherfield, cum ar fi trebuit să facă. Lady Lucas i-a mai domolit temerile, lansând ideea că dânsul plecase la Londra doar ca să-și aducă prietenii la bal; și în curând se zvoni că domnul Bingley urma să vină la reuniune însoțit de douăsprezece doamne și șapte domni. Fetele au deplâns numărul atât de mare de doamne, dar s-au consolată în ajunul balului, când au aflat că, în loc de douăsprezece, a venit de la Londra doar cu șase persoane — cele cinci surori ale lui și un văr. Când însă grupul a intrat în salon, era alcătuit numai din cinci persoane, cu totul — domnul Bingley cu două surori, soțul surorii celei mari și încă un bărbat tânăr.

Domnul Bingley era chipeș și elegant, avea o ținută frumoasă și o purtare simplă, neafectată. Surorile sale erau femei subțiri, păreau foarte în ton cu moda. Cumnatul lui, domnul Hurst, părea să fie un domn, dar prietenul său, domnul Darcy, a atras în curând atenția întregului salon prin statura sa înaltă, impozantă, trăsăturile frumoase, expresia nobilă și prin zvonul care, la cinci minute după ce sosise, era pe buzele tuturor, că avea un venit de zece mii pe an. Domnii s-au pronunțat că era un bărbat de toată frumusețea, doamnele, că era mult mai arătos decât domnul Bingley și a fost privit cu mare admirație

cam până la jumătatea serii, când purtarea lui a stârnit un dezgust care i-a anulat popularitatea, pentru că s-a dovedit că era mândru, că se credea superior celorlalți, că era imposibil de mulțumit; și nici toată moșia lui întinsă din Derbyshire nu l-a mai putut atunci salva de a fi socotit un om cu o purtare insuportabilă, respingătoare; nu merita să fie comparat cu prietenul său.

Domnul Bingley făcuse repede cunoștință cu toate persoanele importante din salon, era plin de viață, prietenos, dansase toate dansurile, regretase că balul se încheiase atât de devreme și spusese că va da el însuși un bal la Netherfield. Asemenea însușiri agreabile vorbeau de la sine. Ce diferență între el și prietenul său! Domnul Darcy a dansat doar o dată cu doamna Hurst și o dată cu domnișoara Bingley, a refuzat să fie prezentat vreunei alte doamne și și-a petrecut restul serii învârtindu-se prin salon și vorbind din când în când cu câte un membru al grupului său. Era clar ce fel de caracter avea. Era omul cel mai încrezut, cel mai antipatic din lume și toți sperau că nu va mai da pe-acolo niciodată. Printre cei mai porniți împotriva lui se număra doamna Bennet, a cărei dezaprobare față de purtarea domnului Darcy, în general, se întetise până la o ranchiună personală, fiindcă o umilise pe una din fiicele sale.

Elizabeth Bennet fusese nevoită să rateze două dansuri, din cauză că erau prea puțini domni, iar în acel răstimp, domnul Darcy se aflate destul de aproape pentru ca ea să audă o conversație dintre el și domnul Bingley, care se oprise din dans pentru o clipă, ca să insiste pe lângă prietenul lui să danseze și el.

— Haide, Darcy, îi spuse el, trebuie să te fac să dansezi! Nu pot să sufăr să te văd stând deoparte, singur, în felul ăsta stupid. Ai face mult mai bine să dansezi.

— În niciun caz. Știi cât detest să o fac, dacă nu-mi cunosc foarte bine partenera. Într-o astfel de adunare mi-ar fi insuportabil. Surorile tale au angajamente și în tot

LBRIS

We know
books

salonul nu există altă femeie cu care să pot dansa fără ca asta să însemne că îndur o pedeapsă.

— N-aș putea fi atât de mofturos ca tine pentru nimic în lume! exclamă Bingley. Pe cinstea mea, n-am întâlnit în viața mea atâtea fete drăguțe ca în seara asta; iar câteva dintre ele sunt deosebit de frumoase.

— *Tu* dansezi cu singura fată frumoasă din această încăpere, spuse domnul Darcy, privind spre cea mai mare dintre domnișoarele Bennet.

— Ah! E făptura cea mai frumoasă pe care am văzut-o vreodată! Dar chiar în spatele tău e una dintre surorile ei, care-i foarte drăguță și foarte plăcută, aș zice. Te rog, dă-mi voie să-i cer partenerei mele să i te prezinte.

— La care te referi? și, întorcându-se, privi o clipă spre Elizabeth, până ce, întâlnindu-i privirea, își plecă ochii și răspuse cu răceală: e acceptabilă, dar nu destul de frumoasă ca să mă tenteze pe *mine*, iar acum nu am chef să dau atenție tinerelor domnișoare neglijate de alți bărbați. Mai bine întoarce-te la partenera ta și bucură-te de zâmbetele ei, deoarece cu mine îți pierzi timpul.

Domnul Bingley îi urmă sfatul. Domnul Darcy se îndepărtă, iar Elizabeth rămase cu sentimente nu prea cordiale pentru el. Totuși, povesti cu mult haz întâmplarea prietenelor sale, căci avea o fire vioaie, glumeață, care se amuza de orice lucru ridicol.

În general, seara trecu în mod plăcut pentru toată familia. Doamna Bennet își văzuse fata cea mare foarte admirată de grupul de la Netherfield. Domnul Bingley dansase cu ea de două ori și surorile lui o remarcaseră. Jane era la fel de satisfăcută de toate acestea ca și mama ei, dar într-un mod mai rezervat. Elizabeth împărtășea bucuria lui Jane. Mary auzise cum fusese prezentată domnișoarei Bingley drept cea mai cultivată fată din împrejurimi, iar Catherine și Lydia fuseseră destul de norocoase și nu duseseră deloc lipsă de partener; li se spusese că acesta era singurul lucru de care trebuiau să se preocupe la un bal. Așadar, s-au

întors toate binedispuse la Longbourn, satul în care locuiau și ai cărui principali locuitori erau. L-au găsit pe domnul Bennet încă treaz. Citea și uitase cât era ceasul, iar în cazul de față era și foarte curios să afle ce se întâmplase într-o seară care stârnise speranțe atât de splendide. Ar fi preferat ca soția lui să fie dezamăgită de străin, dar își dădu seama în curând că urma să asculte o cu totul altă poveste.

— Ah! Dragă domnule Bennet, strigă ea de cum intră în încăpere, am avut o seară încântătoare, a fost un bal extraordinar! Mi-aș fi dorit să fii acolo! Jane a fost foarte admirată; ce putea fi mai bine? Toți au spus că arată minunat și domnului Bingley i s-a părut chiar frumoasă și a dansat cu ea de două ori! Gândește-te numai la *asta*, dragul meu! A dansat de două ori cu ea! Ea a fost singura femeie din tot salonul pe care a invitat-o și a doua oară. Prima oară a poftit-o la dans pe domnișoara Lucas. M-am simțit atât de jignită când l-am văzut alături de ea; totuși, nu a admirat-o deloc — într-adevăr, nimeni nu poate s-o placă, știi, și a părut absolut impresionat de Jane când a văzut-o dansând. Așa că a întrebat cine e, a rugat să-i fie prezentat și i-a cerut următoarele două dansuri. Apoi a dansat al treilea rând de dansuri cu domnișoara King; și al patrulea rând de dansuri cu Mary Lucas; și al cincilea iar cu Jane; și al șaselea, cu Lizzy; și *Boulanger*...

— Dacă i-ar fi fost câtuși de puțin milă de *mine*, exclamă soțul exasperat, n-ar fi dansat nici pe jumătate! Pentru numele Domnului, mai slăbește-mă cu partenererele lui! Doamne, mai bine și-ar fi scrântit glezna de la bun început!

— Vai, dragul meu, sunt chiar încântată de el! E nemai-pomenit de chipeș! Și surorile lui sunt fermecătoare! N-am văzut în viața mea ceva mai elegant decât rochiile lor. Îndrăznesc să spun că dantela de pe rochia doamnei Hurst...

Aici fu din nou întreruptă. Domnul Bennet protestă față de orice descrieri a vreunei podoabe, iar ea era astfel obligată să caute altă latură a subiectului și descrie, plină de amărăciune și cu oarece exagerare, bădărănia șocantă a domnului Darcy.

LBRIS

We know
books

— Dar te pot asigura, adaugă ea, că Lizzy n-are mult de pierdut dacă nu este pe placul lui; pentru că este un om grozav de antipatic, oribil, care nu merită să te ostenești să-i fii pe plac. E atât de distant, atât de trufaș, de nesuferit! Umbla de colo-colo, închipuindu-și că e cel mai grozav! Nu e destul de frumoasă ca să danseze cu el! Tare aș mai fi vrut să fi fost acolo, dragul meu, să-i fi spus una cum știi dumitale. Eu îl cam detest pe omul ăsta.